

جمهوری اسلامی ایران
شورای عالی فضای مجازی
مرکز ملی فضای مجازی

فضای
مجازی

گزارش سریع ۱۲

نوجوانان و رسانه‌های اجتماعی

نوجوانان و رسانه‌های اجتماعی

گزارش سریع (۱۲)

دی ماه ۱۳۹۸

تهیه شده در: پژوهشگاه مرکز ملی فضای مجازی - گروه مطالعات اخلاقی فضای مجازی

تهیه کننده: محمدمهدی قاسم‌پور (دانشجوی ارشد علوم ارتباطات دانشگاه علوم تحقیقات)

ناظر علمی: محمدمهدی نصرهرندی، سیدرضا حسینی

نشانی: تهران، میدان آرژانتین، خیابان بیهقی، نبش خیابان ۱۶ غربی، پلاک ۲۰، کدپستی ۱۵۱۵۶۷۴۳۱۱

<http://www.majazi.ir>

شماره تماس: ۸۶۱۲۱۰۶۱

حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مرکز ملی فضای مجازی است و استفاده از مطالب آن صرفاً با ذکر مأخذ بلامانع است.

گزارش سریع که با عنوان Rapid Report شناخته می‌شود، نوعی گزارش کوتاه است که صرفاً برای اطلاع کلی از موضوع یا پدیده‌ای خاص در بازه زمانی محدود تهیه می‌شود. هدف عمده چنین گزارش‌هایی ایجاد تصویری اجمالی برای آشنایی ابتدایی سیاست‌گذاران و برنامه‌ریزان در موضوعات مورد علاقه آنان است.

چکیده

یکی از دغدغه‌های اصلی والدین استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی است و این مسئله زمانی مورد توجه بیشتری قرار می‌گیرد که با عدم کنترل و بی‌توجهی به چگونگی استفاده مناسب از این رسانه‌ها، مسیر استفاده بی‌رویه و نامناسب نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی هموارتر شده و متعاقب آن سلامت جسم و روان آن‌ها تهدید شده و گرفتار آسیب‌های اخلاقی می‌شوند. در این گزارش با اشاره به پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی ضمن برشمردن و تشریح رسانه‌های مورد استفاده و کمیت و کیفیت استفاده از آن توسط نوجوانان ضمن در نظر داشتن اثرات مثبت این رسانه‌ها تبعات منفی آن‌ها مورد بررسی قرار گرفته است. همچنین راهکارهایی برای آگاهی‌بخشی به والدین در مورد فضای رسانه‌های اجتماعی و محتوای مرتبط با مهارت‌های تربیت و آموزش فرزندان در مقوله استفاده مناسب از این پدیده نوظهور پیشنهاد خواهد شد.

با توجه به بررسی‌های صورت‌گرفته مشخص شده است که آگاه‌سازی والدین نسبت به فضای رسانه‌های اجتماعی و آشنایی آنان با فنون تربیت و آموزش فرزندان در این زمینه به عنوان یکی از ضروریات مسئله مواجهه نوجوانان با فضای مجازی مورد توجه است. بر این اساس با در نظر داشتن اهمیت مقوله آموزش کودکان و نوجوانان در نحوه استفاده از رسانه‌های اجتماعی و آشنایی با تبعات منفی استفاده بی‌رویه و نامناسب از رسانه‌های اجتماعی به مراقبت‌های مستمر در استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی تاکید شده است.

واژگان کلیدی

رسانه‌های اجتماعی، فضای مجازی، والدین، نوجوانان، اخلاق، عضویت، کاربران مجازی

فهرست مطالب

مقدمه.....	۵
۱- رسانه‌های اجتماعی پر کاربرد و مؤثر بر سلامت روان نوجوانان غربی.....	۵
۲- اثرات استفاده از رسانه‌های اجتماعی.....	۷
۳- آمار کاربران نوجوان غربی رسانه‌های اجتماعی.....	۱۱
۴- سن مناسب استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی.....	۱۱
۵- چند پیشنهاد به والدین.....	۱۲
۶- جمع‌بندی.....	۱۳
منابع.....	۱۳

مقدمه

در ارتباط با اثرات رسانه‌های اجتماعی بر نوجوانان پژوهش‌های متعددی انجام شده و به موازات بررسی‌های کلی صورت‌گرفته توسط پژوهشگران پیرامون اثرات فناوری بر جسم و روح انسان، گروهی از کارشناسان رسانه‌های اجتماعی معتقدند این رسانه‌ها به ابزاری برای ایجاد وسواس‌های فکری ناسالم در جامعه تبدیل شده‌اند. در گزارش پیش رو بنا داریم ضمن بررسی اثرات مثبت و منفی رسانه‌های اجتماعی، اعتیاد نوجوانان کشورهای غربی به این رسانه‌ها را مد نظر قرار داده و به نقش والدین در چگونگی مصون نگه داشتن فرزندان از آسیب‌های اخلاقی رسانه‌های اجتماعی اشاره کنیم.

۱- رسانه‌های اجتماعی پر کاربرد و مؤثر بر سلامت روان نوجوانان غربی

طبق بررسی‌های صورت گرفته در ارتباط با رسانه‌های اجتماعی که بیشترین استفاده را در میان نوجوانان غربی داشته است، اثرگذاری این رسانه‌ها با توجه به ساختار کاربردی آن‌ها، با درجه‌بندی‌های مختلفی تقسیم شده است. بر این اساس برخی از پلتفرم‌ها با اثرات مثبت بیشتر و برخی با اثرات منفی بیشتر دسته‌بندی شده‌اند و طبق آن، میزان مناسب بودن استفاده از هر رسانه اجتماعی، مشخص شده است:

۱-۱- یوتیوب

این رسانه‌ی اجتماعی که از شناخته‌شده‌ترین ابزارهای بارگذاری و تماشای ویدئو می‌باشد، به عنوان یکی از پلتفرم‌های نسبتاً مناسب برای نوجوانان، معرفی شده است. البته در عین برخورداری از مزایا، استفاده از آن معایبی نیز برای نوجوانان دارد:

مزایا: قابلیت برقراری ارتباط با دوستان، ارتقا روابط در سطح جهانی، انتشار و دسترسی به محتوای آموزشی مناسب، بستری برای ایجاد خلاقیت

معایب: رویارویی با حملات سایبری، بستری برای نفوذ و سوءاستفاده کلاهبرداران، زمان‌گیر بودن، کاهش تمرکز، دسترسی به تبلیغات نامناسب، مشکلات امنیتی در دسترسی به اطلاعات افراد

۲-۱- توییت

این پلتفرم که بیشتر به عنوان ابزاری برای ارسال محتوا به صورت متن طراحی شده نیز جزو رسانه‌های اجتماعی است که برای استفاده نوجوانان بستر مناسب‌تری دارد ولی لازم است جنبه‌های نامناسب به کار بست آن نیز مورد توجه باشد:

مزایا: قابلیت برقراری ارتباط با مربیان، دسترسی به محتوای مناسب
معایب: محدود نبودن جستجوی محتوا، سهولت در از بین بردن تاریخچه جستجو، دسترسی به هشتگ‌ها و محتوای نامناسب، دسترسی افراد ناشناس به اطلاعات نوجوانان، دسترسی آسان به لینک‌های نامناسب، محتوای نامناسب در برخی ترندها و مطالب برگزیده

۳-۱- فیس‌بوک

از قدیمی‌ترین و محبوب‌ترین سرویس‌های رسانه اجتماعی برخط است که البته امروز در میان نوجوانان استفاده کمی‌تری دارد. امنیت و محدودیت محتوا در این سرویس در مقایسه با سایر رسانه‌های اجتماعی نسبتاً مناسب‌تر است، با این وجود مشکل دسترسی به محتوای نامناسب در این رسانه نیز وجود دارد.

۴-۱- اینستاگرام

از رسانه اجتماعی اینستاگرام به عنوان یکی از رایج‌ترین و پرکاربردترین و در عین حال نامناسب‌ترین رسانه‌ها برای استفاده نوجوانان نام برده می‌شود. جنبه‌های منفی کاربرد این رسانه که بر اساس به اشتراک گذاشتن عکس و ویدئو پایه‌گذاری شده، نسبت به جنبه‌های مثبت آن، بیشتر مورد توجه بوده است:

مزایا: برقراری ارتباط با دوستان، استفاده از جنبه‌های هنری و جلوه‌های بصری
معایب: محدود نبودن جستجوی محتوا، دسترسی به هشتگ‌های نامناسب، دسترسی به اطلاعات نوجوانان توسط افراد ناشناس در قالب ارسال پیام‌های مستقیم و ...

۵-۱- اسنپ چت

اپلیکیشن ارسال و دریافت تصاویر اسنپ چت همانند دیگر برنامه‌های مشابه فرایند ویرایش شخصی و اشتراک گذاری را دارد البته با این ویژگی که مشاهده محتوا در بازه زمانی تعریف شده است. بر این اساس کاربران می‌توانند با مشخص کردن یک محدوده زمانی برای دریافت کنندگان محدودیتی ایجاد می‌کنند که فقط در طی آن زمان، می‌توانند تصاویر را مشاهده کرده و پس از

به آن، تصاویر از دید دریافت کنندگان مخفی شده و از سرورهای اسنپ چت نیز حذف می‌شوند. این ویژگی به عنوان یکی از نقاط منفی اسنپ چت در نظر گرفته شده و از این جنبه نیز به عنوان گزینه نامناسب برای کاربران نوجوان معرفی شده است. با این وجود مزایایی نیز دارد ولی نمی‌توان با استناد به آن‌ها، از نامناسب بودن جنبه‌های منفی آن چشم‌پوشی کرد:

مزایا: محدودیت مناسب برای جستجوی محتوا، برقراری ارتباط با دوستان، فرصتی برای دسترسی دنبال کردن محتوای مناسب

معایب: پنهان شدن پیام‌ها، تبلیغات نامناسب برای نوجوانان، قابلیت ذخیره‌سازی و تصویر گرفتن از پیام‌ها، زمان‌گیر بودن، مشکلات امنیتی دسترسی به اطلاعات و موقعیت کاربر توسط افراد ناشناس

۲- اثرات استفاده از رسانه‌های اجتماعی

در بررسی‌های صورت گرفته پیرامون اثرات مثبت و منفی رسانه‌های اجتماعی بر نوجوانان استفاده از پلتفرم‌های مختلف و اثراتی که بر سلامت روان داشته‌اند، مورد واکاوی قرار گرفته و نتایج زیر به دست آمده است. با در نظر داشتن این موارد و آشنایی با آن‌ها می‌توان ذهن نوجوانان را در چگونگی به کار بردن رسانه‌های اجتماعی به میزان قابل توجهی روشن کرد.

همچنین نتیجه پژوهش‌های انجام‌شده پیرامون استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی مشخص کرده است که در صورت برنامه‌ریزی مدون و اصولی در استفاده آنان از رسانه‌های اجتماعی، استفاده از این رسانه‌ها فواید متعددی برای آنان به دنبال خواهد داشت. در مقابل در صورت رها کردن آنان و عدم ایجاد محدودیت برای استفاده باید منتظر پیامدهای نابهنجار برای آن‌ها در نتیجه این اقدام بود.

۲-۱- اثرات مثبت

فراهم آمدن زمینه‌های همکاری متعددی

با ورود به رسانه‌های اجتماعی و برقراری ارتباطات مختلف، بستری برای گسترش شبکه‌های مردمی و اجتماعی برای نوجوانان به وجود می‌آید که از این بستر می‌توانند برای همکاری‌های گوناگون با دیگران استفاده کنند. کاربران نوجوان با متصل شدن به یکدیگر می‌توانند ضمن آشنایی با فعالیت‌های هم تعاملات زیادی را با یکدیگر برقرار کرده و در رویدادهای مشترک با همفکری‌های ایجاد شده در این بستر مشارکت کنند. همچنین نوجوانان با استفاده درست از

رسانه‌های اجتماعی می‌توانند به مستحکم‌تر شدن پیوند روابط خود با افرادی که در فضای حقیقی با آن‌ها ارتباط دارند، کمک کنند.

شکل‌گیری بدنه اجتماعی

با عضویت نوجوانان در گروه‌ها و صفحات مناسب و مفید در رسانه‌های اجتماعی، ارتباطات آنان با افراد همفکری که دغدغه‌های مشترک دارند، شکل گرفته که این مسئله ایجاد تشکلهای اجتماعی هدفمند را به دنبال خواهد داشت.

دسترسی به اطلاعات مفید

با استفاده‌ی به‌جا و مناسب از رسانه‌های اجتماعی، نوجوانان می‌توانند اطلاعاتی را به دست آورند که در زندگی حقیقی آن‌ها کاربرد دارد. به‌عنوان می‌توانند با آگاهی از اطلاعات سلامت خود و دیگران مراقبات فردی خود را مورد توجه قرار دهند و یا از اطلاعات علمی قابل استفاده به‌رمند شوند.

برخورداری از حمایت عاطفی

برقراری ارتباط با دیگران و غلبه بر مشکلات سلامت روان برای نوجوانان در مواقعی که آن‌ها با کاهش ارتباطات رودررو مواجه هستند، می‌تواند تا حدودی ایفاگر نقش حمایت عاطفی برای آنان باشد. البته باید در نظر داشت که این اقدام در صورتی تأثیر مثبت خواهد داشت که استفاده از رسانه‌های اجتماعی به صورت اصولی و با برنامه مدون باشد.

بروز احساسات

رسانه‌های اجتماعی در صورت کاربست عاقلانه و مفید می‌تواند به عنوان بستر مناسبی برای بیان احساسات و هویت اجتماعی کاربر نوجوان تلقی شود.

۲-۲- اثرات منفی

آثار سوء روانی

در این زمینه بی‌توجهی تعداد زیادی از والدین دارای اهمیت است که بدون توجه به عواقب استفاده بی‌رویه از تلفن همراه، آن را بدون محدودیت در اختیار فرزندان خود قرار می‌دهند. کارشناسان با انتقاد از این رویه، استفاده بی‌حد و حصر کودکان و نوجوانان از تلفن همراه و به تبع آن رسانه‌های اجتماعی را عامل مهمی در انحراف خلیات و روحیات آنان از حالت تعادل

دانسته‌اند. بر این اساس اثرات این رفتار بر کاهش اعتماد به نفس، افزایش پرخاشگری، افسردگی و ایجاد روحیه انزوای فرزندانش مورد توجه است.

کارشناسان به این نتیجه رسیده‌اند که استفاده‌ی بیش از ۲ ساعت در روز نوجوانان از یک رسانه اجتماعی، موجب بروز اثرات متعددی بر سلامت روان آن‌ها شده و احتمال ابتلا به انواع مختلف روان‌پریشی را در آن‌ها افزایش می‌دهد.

نارضایتی از تصویر بدنی ذهنی

استفاده بی‌رویه نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی سبب می‌شود خود را دائماً با دیگران مقایسه کرده و در نتیجه این مقایسه با مشاهده داشته‌های دیگران و نداشته‌های خود، حس خودکم‌بینی در آن‌ها ایجاد شود. بررسی‌های انجام شده مشخص کرده که نگرانی این گروه کاربران از تصویر بدنی که در ذهن خود دارند به واسطه مقایسه‌ای که با دیگر کاربران داشته‌اند، بیشتر خواهد بود.

از بین رفتن ذهن خلاق و نوآور

گذران بی‌رویه وقت و استفاده بدون اصول نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی که به واسطه‌ی رویارویی متعدد آنان با محتوای نامحدود و متکثر رسانه‌های اجتماعی است، مانع بزرگی برای خلق ایده‌ها و ابتکارات شخصی نوجوانان می‌باشد. همچنین ضمن کاهش ارتباطات کلامی رودرروی آن‌ها با اطرافیان، سبب کاهش تمرکز آن‌ها در انجام امور مختلف آنان می‌شود. تبعات استفاده‌ی غیرکنترل‌شده از این رسانه‌ها به قدری است که پژوهشگران خطر اعتیاد به آن را مخرب‌تر از اعتیاد به مواد مخدر دانسته‌اند.

ایجاد اختلال در خواب

به کار بردن بی‌رویه و غیراصولی رسانه‌های اجتماعی ارتباطی مستقیم بر کم‌خوابی و کیفیت خواب نوجوانان خواهد گذاشت. این مشکل به خصوص در مواقعی که نوجوان پیش از به خواب رفتن از تلفن همراه و رسانه‌های اجتماعی استفاده می‌کنند، شدیدتر خواهد بود.

مواجه شدن با حملات سایبری

با فعالیت نوجوانان در رسانه‌های اجتماعی مواجهه آنان با کلاهبرداری‌های مجازی و حملات سایبری بیشتر بوده که در پی آن بر سلامت روان و آموزش روابط اجتماعی آن‌ها نیز اثرگذار خواهد بود.

افزایش حس ترس از دست دادن (سندروم فومو)

این سندرم نوعی نگرانی شدید و دلهره درونی نسبت به جا ماندن و بی خبر ماندن از تغییرات و اتفاقات برخط است. وقتی روابط و تعاملات زیادی در رسانه‌های اجتماعی ایجاد شود، کاربر نوجوان بیشتر در معرض سندروم فومو یا ترس از دست دادن قرار خواهد گرفت. هر چه درگیری با رسانه‌های اجتماعی بیشتر باشد، فوموی شدیدتری عارض می‌شود.

۳-۲- مقایسه اثرات مثبت و اثرات منفی

پژوهشگران معتقدند با وجود برخی اثرات مثبت که در نتیجه استفاده مناسب و به‌جای نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی مشاهده شده، اثرات منفی بیشتری در صورت استفاده غیرمسئولانه آنان از رسانه‌های اجتماعی به وجود خواهد آمد. حتی در مورد برقراری ارتباطات مختلف به عنوان یکی از اثرات مثبت استفاده از رسانه‌های اجتماعی، در جریان پژوهش‌ها مشخص شده است که استفاده نوجوانان از این رسانه‌ها علیرغم این که شرایط مناسبی برای برقراری ارتباطات دوستانه و سالم فراهم می‌آورد، در عین حال کاهش ارتباطات رودررو و کلامی را برای آنان به همراه خواهد داشت که بر تعاملات اجتماعی آن‌ها اثرات سوئی بر جای خواهد گذاشت.

۴-۲- بازخورد اثرات منفی در رسانه‌های خبری غربی

با توجه به اهمیت اثرات نامناسب استفاده بی‌رویه و نامناسب از رسانه‌های اجتماعی به ویژه برای کاربران نوجوان، رسانه‌های جهان در مقالات و خبرهای متعددی نسبت به این عارضه هشدار داده‌اند. پایگاه خبری BBC در مقاله‌ای از اعتیاد به رسانه‌های اجتماعی و مشکلاتی که بر سلامت روان داشته سخن به میان آورده است. نویسندگان در تحلیل خود از تاثیر زیاده‌روی در استفاده از رسانه‌های اجتماعی بر مشکلات ارتباطاتی و تحصیلی نوجوانان نوشته است. نشریه فوربس نیز هشدار آکادمی کودکان آمریکا نسبت به ظرفیت‌های منفی رسانه‌های اجتماعی برای کودکان و نوجوانان به خصوص در موضوع حملات سایبری و درگیر شدن آنان با این مسئله را مورد توجه قرار داده است. همچنین در خبری که موسسه ذهن کودکان منتشر کرده به اثرات استفاده

نادرست از رسانه‌های اجتماعی بر افزایش افسردگی، عصبانیت، تنهایی و تصویر بدنی نامناسب کاربر از خود اشاره شده است. اثرات استفاده بی‌رویه و غیرمعمول کاربران نوجوان از رسانه‌های اجتماعی که منجر به ایجاد حسادت، نارضایتی از زندگی، اختلال کم توجهی، بیش فعالی، عصبانیت، افسردگی، بد خوابی می‌شود نیز از نکاتی است که صندوق کودکان ملل متحد (یونیسف) نسبت به آن هشدار داده است.

۳- آمار کاربران نوجوان غربی رسانه‌های اجتماعی

طبق پژوهش‌های انجام شده، مشخص شده است که حدود ۹۱ درصد از نوجوانان و جوانان غربی ۱۶ تا ۲۴ ساله در رسانه‌های اجتماعی عضو بوده و از آن استفاده می‌کنند. اهمیت این عدد وقتی مورد توجه بیشتری قرار می‌گیرد که ارتباط مستقیمی در استفاده از رسانه‌های اجتماعی با افزایش تبعات اخلاقی منفی مانند عصبانیت، افسردگی و بد خوابی آگاهی وجود داشته باشد. بر این اساس با توجه به میزان بالای استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی، لازم است بررسی تبعات منفی استفاده از آن در این گروه، بیش از پیش مورد توجه قرار گیرد.

۴- سن مناسب استفاده نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی

پژوهشگران با تحقیقات انجام شده در زمینه سن مناسب استفاده کودکان و نوجوانان از رسانه‌های اجتماعی به این جمع‌بندی رسیده‌اند که تا پیش از ۱۳ سالگی به هیچ وجه نباید آنان را درگیر به این فضا کرد. در عین حال پیشنهاد شده است از سن ۱۲ سالگی نوجوان، در جمع خانواده بین والدین و فرزندان جلسات مباحثه‌ای برگزار شود تا فضای ذهنی نوجوان در استفاده از رسانه‌های اجتماعی روشن شده و شرایط قابل کنترل شود. بر این اساس می‌توان بستری را فراهم آورد تا نوجوان از سن ۱۳ سالگی عضو یکی رسانه‌های اجتماعی شده و صرفاً یک فضا برای خود ایجاد کند. پس از آن تا ۱۵ سالگی با ایجاد صفحه شخصی، بستری ایجاد شده تا انتشار و ذخیره تصاویر مناسب و دلخواه در آن انجام شود. در همین بازه سنی، نوجوان می‌تواند بر اساس

آموزش‌های دیده شده از طرف والدین، به مرور برای انتشار محتوای مناسب اقدام کند. با ورود به محیط دانشگاه، کاربر نوجوانی که آموزش‌های لازم را در زمینه استفاده از رسانه‌های اجتماعی گذرانده، می‌تواند فضای مثبت و اثرگذاری برای خود و دیگران ایجاد کند.

همچنین براساس یافته‌های محققان در ارتباط با سن مناسب قرار دادن تلفن همراه در اختیار کودکان، توصیه شده است که آن‌ها تا پیش از سن ۱۰ سالگی نباید به این ابزار دسترسی داشته باشند. در بازه سنی ۱۰ تا ۱۳ سال این امکان وجود دارد که نوجوانان از تلفن عادی با قابلیت ارسال پیام و برقراری ارتباط صوتی استفاده کنند. در سن ۱۳ سالگی مناسب است تا ضمن گفتگو با نوجوانان توافقی میان والدین و فرزندان منعقد شود و براساس آن ضوابط استفاده از تلفن همراه اعلام شود. در ۱۴ سالگی و پس از توجیه کامل فرزندان در نحوه استفاده مناسب از تلفن همراه، می‌توان تلفن هوشمند که البته فاقد رسانه‌های اجتماعی است را در اختیارشان قرار داد و از سن ۱۵ سالگی نیز می‌توانند از تلفن هوشمند با رسانه‌های اجتماعی نصب شده، استفاده کنند.

۵- چند پیشنهاد به والدین

با بررسی‌های انجام شده پژوهشگران جهت در امان نگاه داشتن کودکان از تبعات رسانه‌های اجتماعی، توصیه‌های زیر پیشنهاد شده است:

- ساعتی از روز را به هم‌صحبتی با فرزندان کودک و نوجوان خود پیرامون رسانه‌های اجتماعی اختصاص دهید.
- از مهارت فرزندان در مقابله با آسیب‌های رسانه‌های اجتماعی اطمینان حاصل کنید.
- مطمئن باشید فرزندان در راهبری رسانه‌های اجتماعی از مهارت لازم برخوردار هستند.
- از مهارت کنترل فرزندان در استفاده از رسانه‌های اجتماعی اطمینان داشته باشید.
- فرزندان خود را نسبت به چگونگی رفتار مناسب در استفاده از رسانه‌های اجتماعی آموزش و تعلیم دهید.
- کودکان و نوجوانان خود را با ماهیت رسانه‌های اجتماعی آشنا کنید.
- ارتباط خود را با مراکز آموزشی تخصصی والدین جهت اطلاع از فنون آگاهی‌بخشی و آموزش فرزندان پیرامون رسانه‌های اجتماعی تقویت کنید.
- به فرزندان این اطمینان را بدهید که همیشه برای کمک به آن‌ها در استفاده از رسانه‌های اجتماعی در دسترس هستید.

۶- جمع‌بندی

با توجه به مطالب ذکر شده لزوم آگاهی والدین از فضای رسانه‌های اجتماعی و محتوای مرتبط با فنون تربیت و آموزش به فرزندان بیش از پیش احساس می‌شود. در این راستا لازم است به مقوله آموزش کودکان و نوجوانان در نحوه استفاده از رسانه‌های اجتماعی و آشنایی با تبعات استفاده بی‌رویه و نامناسب از رسانه‌های اجتماعی توجه ویژه‌ای شده و مراقبت‌های استفاده از رسانه‌های اجتماعی به طور مستمر برقرار باشد.

منابع

- [۱] تاثیرات منفی رسانه‌های اجتماعی برای نوجوانان. موجود در www.smartsocial.com
- [۲] تورس، مایکل. نوجوانان، رسانه‌های اجتماعی و اعتیاد. موجود در www.slideshare.net
- [۳] رسانه‌های اجتماعی و نوجوانان. موجود در www.parents.au.reachout.com
- [۴] اندرسون، مونیکا و جیانگ، جینگ جینگ. نوجوانان، رسانه‌های اجتماعی و فناوری ۲۰۱۸. موجود در www.pewresearch.org
- [۵] پرکاربردترین برنامه‌های کاربردی حال حاضر مورد استفاده نوجوانان. موجود در www.besociallysmart.com
- [۶] فلدمن، بارابارا. مزایا و معایب یوتیوب. موجود در www.surfnetkids.com
- [۷] سپهری، فاطمه. سندروم فومو چیست؟ موجود در www.pishro-asak.com

نوجوانان و رسانه‌های اجتماعی

حوزه فضای مجازی به اندازه انقلاب اسلامی اهمیت دارد. این فضا مثل یک رودخانه پر از آب و خروشان است که می‌آید و دائماً هم بر آب آن افزوده و خروشان‌تر می‌شود. اگر ما بر این رودخانه تدبیر کنیم و برنامه داشته باشیم، زه‌کشی کنیم و هدایت کنیم، این رودخانه را تا به سد بریزد، می‌شود فرصت. اگر رهاش کنیم و برنامه‌ای برای آن نداشته باشیم می‌شود یک تهدید.

محمد
۱۳۹۱/۷/۲

